

تدریس مجازی، چالش ها و

فرصت ها

مؤلف:

زهرا حیدری سورشجانی

سرشناسه	: حیدری سورشجانی، زهرا، ۱۳۷۲-
عنوان و نام پدیدآور	: تدریس مجازی، چالش‌ها و فرصت‌ها/ مولف زهرا حیدری سورشجانی.
مشخصات نشر	: مشهد: انتشارات جالیز، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۱ ص.
شابک	: ۳۰۰۰۰۰ ریال 3-547-263-978-622-978:
وضعیت فهرست نویسی	: فیها
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۰۰- ۱۰۱.
موضوع	: اینترنت و آموزش و پرورش
موضوع	: Internet in education
موضوع	: آموزش از راه دور -- آموزش به کمک کامپیوتر
موضوع	: Distance education-- Computer- assisted instruction
موضوع	: تدریس -- منابع شبکه کامپیوتری
موضوع	: Teaching -- Computer network resources
موضوع	: آموزش برپایه وب -- ایران
موضوع	: Web-based instruction -- Iran
رده بندی کنگره	: ۸۷/۱۰۳۳LB
رده بندی دیویی	: ۳۵/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۸۶۰۷۰
وضعیت رکورد	: فیها

تدریس مجازی، چالش‌ها و فرصت‌ها

زهرا حیدری سورشجانی

ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، بهار ۱۴۰۰ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۰۱

قیمت: ۴۰۰،۰۰۰ ریال

شابک: ۳-۵۴۷-۲۶۳-۶۲۲-۹۷۸

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: سعید محمد مهدیزاده فیض آبادی

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۸	مقدمه
۱۵	رویکرد مجازی تدریس
۱۸	چرا یادگیری الکترونیکی؟
۱۹	گذر از آموزش کلاسی به آموزش الکترونیکی
۲۰	بعضی از انواع کاربردهای یادگیری الکترونیکی
۲۴	فواید کاربرد یادگیری الکترونیکی
۲۵	خصوصیات یادگیری الکترونیکی
۲۶	تعامل یادگیرنده محتوا- در یادگیری الکترونیکی
۲۷	پیشنهاداتی برای کاربرد یادگیری الکترونیکی
۲۹	افزایش شکاف طبقاتی
۳۱	دسترسی آسان به منابع ضد ارزشی
۳۱	افزایش هزینه های آموزشی
۳۲	نبود برنامه ی راهبردی در امر توسعه ی فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش
۳۳	مقاومت معلمان
۳۳	برترین ابزار های آموزش آنلاین
۳۵	سیستم مدیریت یادگیری

۳۶	پلتفرم های نرم افزاری برای آموزش و یادگیری (LXP).....
۳۶	ابزار آموزش ویدئویی یا وب کنفرانس ها.....
۳۷	پلتفرم های آموزش مجازی میکرولرنینگ.....
۳۸	ابزار های یادگیری موبایلی.....
۳۸	ابزار های برنامه ریزی و مدیریت محتوا.....
۳۹	ابزارهای تولید محتوا.....
۳۹	ابزارهای مدیریت محتوا.....
۴۰	ابزارهای ارتباطی.....
۴۱	چرا ویدیو های آموزشی اهمیت دارند؟.....
۴۲	استفاده از ویدئو در آموزش.....
۴۴	مزایای استفاده از فیلم در کلاس درس.....
۴۴	مزایا برای دانش آموزان.....
۴۵	مزایا برای معلمان.....
۴۷	مزایا برای موسسات:.....
۴۸	استفاده از ویدئوهای آموزشی در کلاس، نظریه، پژوهش و عمل.....
۵۰	مزایای تدریس مجازی.....
۵۴	معایب آموزش الکترونیکی.....

- تحلیل و بررسی شیوه های نوین تدریس و اثربخشی آنها در امر تدریس: ۵۸
- از محاسن کارهای گروهی ۷۰
- طرح کلر و سطوح مختلف آن ۷۱
- علل استفاده از آموزش مجازی: ۷۹
- چالش ها و راهکارها ۸۱
- چالش اول: شکاف پهنای باند (THE BANDWIDTH DIVIDE) ۸۲
- چالش دوم: درک درست از چگونگی گسترش تکنولوژی ۸۳
- لزوم انتخاب بهترین گزینه در تصمیم گیری ها در کشورهای در حال توسعه و فقیر ۸۵
- چالش سوم: برقراری تعادل بین فناوری بالا و ارتباط فیزیکی بالا (HIGH TEACH/HIGH TOUCH) ۸۵
- مهارت های جدید در عصر دانش و اطلاعات ۸۸
- IT و نقش آن در فرایند یاد دهی - یادگیری ۸۹
- جایگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات در نظام تعلیم و تربیت ژاپن ۹۱
- برنامه ملی توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش ۹۱
- پروژه کامپیوتری کردن آموزش و پرورش ۹۵
- به سوی آینده ۹۸
- منابع و مآخذ ۱۰۰

انسان‌ها برای دستیابی به اهداف، نیازها و غرایز خود انگیزش لازم را کسب می‌نمایند. در خصوص جویندگان علم و دانشجویان، انگیزه پیشرفت تحصیلی، از اهمیت خاصی برخوردار است. با این انگیزه، افراد تحرک لازم را برای به پایان رساندن موفقیت آمیز یک تکلیف، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی در کار خود دنبال می‌کنند تا بالاخره بتوانند موفقیت لازم را در امر یادگیری و پیشرفت تحصیلی کسب نمایند (محمدی، ۱۳۸۵؛ به نقل از یوسفی، قاسمی و فیروزنیا، ۱۳۸۸). بنابراین، می‌توان گفت انگیزش، دلایل رفتار افراد را نشان می‌دهد و مشخص می‌کند که چرا آن‌ها به روشی خاص عمل می‌کنند (امیدیان، ۱۳۸۵؛ به نقل از یوسفی و همکاران، ۱۳۸۸).

استفاده از تلفن همراه^۱، در کشورهای پیشرفته بخش مهمی از زندگی نوجوانان و جوانان را به خود اختصاص داده است. استفاده از تلفن همراه در اروپا بسیار افزایش یافته است. بر طبق گزارشات آماری سازمان ائتلافی و سویس تقریباً ۹۰٪ از ساکنان کشورهای اروپایی صاحب تلفن همراه هستند (بیلوکس، ون درلیندن و روچات^۲، ۲۰۰۸). امروزه یکی از مسائلی که قسمت عمده‌ای از فعالیت‌های روان‌شناسان و جامعه‌شناسان را به خود اختصاص داده است، تاثیرات تکنولوژی بر روی زندگی جوامع و مردم است. تلفن همراه در فاصله کوتاهی از زمان به یکی از جنبه‌های بسیار معنی‌دار زندگی مدرن امروزه تبدیل شده است و یکی از زمینه‌هایی که لازم است به تفکر عمیق در مورد آن پرداخت، این است که آیا استفاده از تلفن همراه می‌تواند اعتیاد به همراه داشته باشد؟ برخی از نتایج، حاکی از این است که به‌زودی تلفن همراه،

۱. Cellular Phone use

۲. Billeux & Van linden & Rochat

کامپیوتر، تکنولوژی‌های تصویری با یکدیگر ترکیب شده و به هیولایی اعتیادآور مبدل می‌شود و صدمات جبران‌ناپذیری را به پیکر جامعه وارد می‌سازد (لارامی^۱، ۲۰۰۷).

یکی از جنبه‌های مهم رشد انسان، فرایند اجتماعی شدن اوست. ذاتی بودن زندگی اجتماعی در انسان‌ها، ضرورت در ارتباط بودن با دیگران را به عنوان امری گریزناپذیر جلوه می‌دهد. یکی از متغیرهایی که اخیراً پژوهش‌های زیادی را به خود اختصاص داده است، احساس تنهایی است. در حالی که تفاوت‌های فردی در شدت نیاز تعلق داشته و چگونگی بر آوردن آن وجود دارد، ارضاء این نیاز مستلزم تعاملات مثبت و زیاد با افراد دیگر در یک موقعیت با دوام است که منجر به شادکامی و سعادت طرفین می‌شود. بنابراین، افرادی که در برقراری و حفظ روابط رضایت بخش با دیگران ناتوان هستند و در نتیجه در بر آوردن «نیاز تعلق داشتن» مشکل دارند، احتمالاً احساس محرومیتی را تجربه می‌کنند که خود را با «احساس تنهایی»^۲ نشان می‌دهد.

سازگاری فرایندی است در حال رشد و پویا که شامل توازن بین آن چه افراد می‌خواهند و آن چه جامعه‌شان می‌پذیرد است. به عبارت دیگر سازگاری یک فرایند دو سویه است، از یک طرف فرد به صورت مؤثر با اجتماع تماس برقرار می‌کند و از طرف دیگر اجتماع نیز ابزارهایی را تدارک می‌بیند که فرد از طریق آن‌ها توانایی‌های بالقوه خویش را واقعیت می‌بخشد. در این تعامل فرد و جامعه دستخوش تغییر و دگرگونی شده و سازشی نسبتاً پایدار به وجود می‌آید. به طور کلی سازگاری به تسلط فرد بر محیط و احساس کنار آمدن با خود اشاره دارد. هر یک از ما به محیط و تغییراتی که در آن روی می‌دهد پاسخ می‌دهیم. با توجه به این بیانات پژوهش حاضر درصدد است به رابطه استفاده افراطی از تلفن همراه، احساس تنهایی و سازگاری اجتماعی با انگیزش تحصیلی را مورد بررسی قرار دهد.

۱. Laramie, D.J.

۲. Loneliness